

Saugumo užtikrinimo gerosios praktikos

Alpha

Alfa kursas iš esmės grindžiamas svetingumu: dalyviams suteikiama saugi erdvė atrasti tikėjimą ir dalytis savo požiūriu sąžiningoje, draugiškoje ir atviroje grupės aplinkoje. Tikime, kad kiekvienas asmuo turi atsakomybę atlikti savo vaidmenį užtikrinant saugią aplinką kiekvienam kurso dalyviui, įskaitant ir save.

Mes tikime, kad kiekvienas asmuo yra nuostabiai ir stebuklingai sukurtas (plg. Ps 139,14) bei Dievo mylimas. Visoje Biblijoje išreiškiamas Dievo rūpinimasis pažeidžiamais žmonėmis: daugiau kaip 2000 kartų minimas teisingumas ir neteisybė, įskaitant apsaugos principus. Taip pat nuolat pabrėžiamas ypatingas Dievo rūpestis našlėmis, našlaičiais ir svetimšaliais. Todėl tikime, kad svarbu sekti Jėzaus užuojautos ir rūpinimosi kitais pavyzdžiu, kuriant saugią erdvę Alfa kursų dalyviams ir stengiantis apsaugoti žmones nuo skriaudos, prievartos ir aplaidumo.

Prašome susipažinti su Tarptautinio Alfa saugumo užtikrinimo pareiškimu:
<https://alpha.org/safeguarding-statement/>

Katalikai taip pat turi būti susipažinę su Lietuvos Vyskupų Konferencijos gairėmis.

Šiame dokumente dalijamės kai kuriais pavyzdžiais, kaip sukurti saugią aplinką visiems dalyvaujantiems Alfa kurse tiek tiesiogiai, tiek internetu. Taip siekiama užtikrinti, kad niekas nepatirtų prievartos ar smurto ir kad bet kokie atskleisti faktai būtų tvarkomi subtiliai bei teisingai. Manome, kad tai pasiekama pirmiausia nustatant tinkamas ir geras saugumo užtikrinimo praktikas.

Saugumo užtikrinimas - tai veiksmai, kurių imamės, kad užtikrintume saugesnę kultūrą, skatindami vaikų, jaunuolių ir suaugusiųjų gerovę. Tai reiškia:

- 1** Rūpintis, kad būtų užkirstas kelias smurtui ar prievartai.
- 2** Stengtis apsaugoti bet kurį asmenį, kuriam gresia pavojus patirti smurtą ar prievartą.
- 3** Tinkamai atliepti asmenims, kurie galėjo patirti smurtą ar prievartą.

Manome, kad norėdami užtikrinti saugumą, pirmiausia turite sąmoningai kurti saugią kultūrą savo komandoje, įskaitant saugų savo komandos narių ir visų, kurie padeda rengti kursus, atranką bei pažinimą, kad kiekvienas jaustųsi patogiai ir laisvai galėtų atpažinti bei kvestionuoti netinkamą, užgaulų, destruktivų, grėsmingą ar smurtaujantį elgesį.

Tai taip pat reiškia, kad komandų pasirengimo seminaruose, kuriuose dalyvauja kursų koordinatoriai, vadovai ir pagalbininkai, maldos komanda ir kt., reikia aiškiai iškelti saugumo užtikrinimo temą ir turėti aiškų planą, kuriame būtų nurodyta, kaip turėtumėte elgtis, jei incidentas kiltų arba būtų nustatytas.

Kokie požymiai gali rodyti smurtą ar prievartą?

Smurtas ir prievarta gali pasireikšti seksualiniu, fiziniu, emociniu būdu bei daugybe mažiau akivaizdžių formų. Gali būti, kad dalyvis jums atskleis apie patirtą ar tebepatiriamą smurtą arba prievartą. Tačiau dažnai būna, kad susirūpinimą keliančius atvejus pamato kiti asmenys arba juos patys pastebime. Pastebėti galime fizinius sužalojimus arba elgesio pokyčius, pavyzdžiui, savęs ignoravimą.

Kaip reaguoti, kai iškyla, paaiškėja arba įtariama, jog gali kilti problemų dėl saugumo?

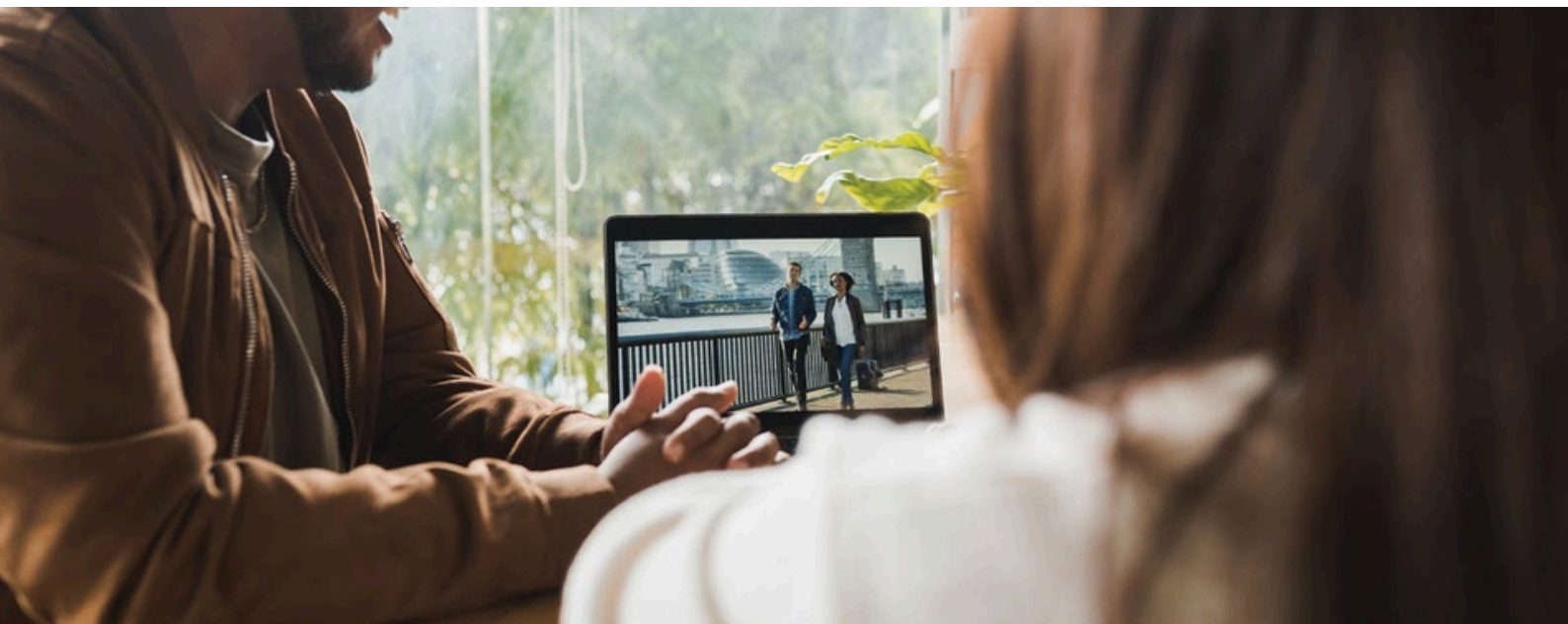
Svarbu jautriai reaguoti ir įsiklausyti. Taip pat svarbu tiksliai ir faktiškai užfiksuoti tai, ką matėte ar girdėjote, bei kuo greičiau apie tai pranešti bažnyčios/parapijos vadovybei, t.y. tiems, kas vadovauja jūsų kursui arba jį prižiūri, kad būtų galima imtis atitinkamų veiksmų ir apsaugoti nukentėjusius arba pavojuje esančius asmenis. Jei problema nesprendžiama ar tinkamai neišsprendžiama, kuo skubiau praneškite apie savo susirūpinimą dėl saugumo atitinkamoms vietos valdžios institucijoms ir/arba, jei prisireiktų, pagalbos tarnyboms, pavyzdžiui, vietos policijai. Komandos nariai turėtų žinoti, kad konfidencialumas neturėtų būti priežastis neatskleisti tokios informacijos, todėl svarbu nežadėti konfidencialumo.

Ar yra kokių nors specifinių dalykų, kurių reikėtų nepamiršti kalbant apie Alfa kursus internetu?

Alfa kursų internetu organizavimo principai yra tokie patys kaip ir gyvai vykstančių kursų. Vis dėlto svarbu pripažinti specifinę riziką, kylančią dėl visų bendravimo internetu formų, ir užtikrinti, kad vykdant bet kokią veiklą būtų išvengta įžeidžiančio, grasinančio ar smurtinio bendravimo rizikos. Pavyzdžiui, jei įmanoma, galite apsvarstyti galimybę pakoreguoti savo internetinės platformos nustatymus, kad būtų ribojamas privatus dalyvių tarpusavio susirašinėjimas.

Svarbu suvokti specifinę riziką, kylančią dėl visų bendravimo internetu formų, ir užtikrinti, kad vykdant bet kokią veiklą būtų išvengta šių dalykų:

- įžeidžiančio, grasinančio, užgaulaus, priekabaus, agresyvaus, seksualinio pobūdžio ar kito netinkamo komunikavimo;
- ribų tarp viešosios veiklos/tarnystės ir asmeninio gyvenimo sumaišymo;
- apsimetinėjimo ir viliojimo;
- nederamų santykių užmezgimo;
- patyčių ir priekabiavimo.

Ką turiau žinoti, jei kursas skirtas jaunimui?

Organizuojant Alfa jaunimui labai svarbu pirmenybę teikti jaunųjų dalyvių saugumui ir gerovei. Be įprastos saugumo užtikrinimo praktikos, kuri apima koordinatorių ir pagalbininkų parengimą bei saugesnį atrankos procesą, svarbu sukurti atmosferą, kurioje jaunieji dalyviai jaustųsi patogiai ir galėtų laisvai reikšti savo nuomonę. Tam reikia parinkti jaunimo vadovus, kurie supranta, su kokiais unikaliais iššūkiais susiduria jaunimas, ir gali suteikti tinkamą pagalbą. Jeigu Alfa kursą organizuoja patys jaunuoliai, reikia užtikrinti, kad dalyvautų tinkamas suaugęs asmuo/jaunimo vadovas, padedantis kontroliuoti situacijas ir kurti saugią aplinką. Be to, labai svarbu būti pasirėngusiems nagrinėti jaunimui aktualias temas, kurios gali iškilti, pavyzdžiui, apie psichikos sveikatą, bendraamžių spaudimą ir sveikus santykius tikėjimo kontekste. Atsižvelgdami į konkrečius jaunuolių poreikius, galėsime sukurti ugdančią aplinką, skatinančią jų dvasinį augimą ir tobulėjimą.

Apibendrinant galima pasakyti, kad gera saugumo užtikrinimo praktika leidžia mums sukurti saugią aplinką, atpažinti ženklus, kurie gali byloti apie smurtą ar prievartą, ir žinoti, kaip reaguoti, kai kyla problemų. Vadovaudamiesi šiame dokumente pateiktomis gerosiomis praktikomis, įskaitant Tarptautinio Alfa saugumo užtikrinimo pareiškimą (kurio nuoroda pateikta 1 psl.), primygtinai rekomenduojame bažnyčioms ir organizacijoms, darančioms Alfa kursus, turėti tinkamą bei teisės aktų reikalavimus atitinkančią saugumo užtikrinimo politiką, kaip ir aiškias procedūras, kurias gerai suprastų visi susiję asmenys, kad komandos nariai, savanoriai ir dalyviai patirtų saugią aplinką.

